

**amb tu
prevenció**

Quadern preventiu:
**El risc d'atracament als
sectors de banca i estalvi**

Secretaria de Medi Ambient i Salut Laboral
de la Unió General de Treballadors de Catalunya
www.ugt.cat

amb tu + prevenció

Quadern preventiu: **El risc d'atracament als sectors de banca i estalvi**

Secretaria de Medi Ambient i Salut Laboral
de la Unió General de Treballadors de Catalunya
www.ugt.cat

*Edita: **Secretaria de Medi Ambient i Salut Laboral** de la UGT de Catalunya*

*Disseny: **Gabinet de Comunicació** de la UGT de Catalunya*

Correcció de textos: Anna Lliuró

Dipòsit Legal: B-25.268-2008

Índex

Introducció.....	7
L'atracament com a delictes i com a risc laboral: dos enfocaments complementaris.....	9
Efectes i conseqüències dels atracaments sobre la salut.....	15
Mesures preventives contra els atracaments.....	19
Comportament durant l'atracament.....	20
Després de l'atracament.....	21
L'avaluació del risc d'atracament.....	23
1.- El mètode Mosler.....	23
2.- Exemple d'adaptació del mètode Mosler a Caja Cantabria.....	26
Propostes de la UGT de Catalunya.....	36
Bibliografia.....	38
Annex 1: Sentència 29/2007 de la Sala Social de l'Audiència Nacional.....	41
Annex 2: Resposta de la Direcció General de Relacions Laborals de la Generalitat de Catalunya a la consulta realitzada per la UGT de Catalunya.....	49
Adreces d'interès.....	51

Camera6 at 4701 N Clark

10/10/2007 10:19:32 AM RTZ

Introducció

L'atracament és un dels principals riscos a què estan exposats els treballadors de bancs i caixes d'estalvis. Si bé existeix un gran desconeixement de les dades estadístiques, en tractar-se d'un àmbit de competència de l'ordre públic i la seguretat ciutadana, sabem que en l'actualitat es produeixen prop de 600 atracaments cada any a entitats financeres a tot el país.

Els danys que ocasionen els atracaments es manifesten sobre la salut física i psíquica dels treballadors afectats. Els danys no es limiten a les ferides i contusions derivades de les agressions, sinó que les situacions de tensió que han viscut les víctimes i els testimonis presents poden ocasionar importants trastorns i malalties psíquiques. Es calcula que entre el 10% i el 30% dels treballadors presents en un atracament acaben patint trastorns seriosos que afloren en un termini de tres mesos.

Tot i que el Reglament de Seguretat Privada estableix unes rigoroses mesures de protecció dels diners i de custòdia de béns que han de complir les entitats de crèdit a través dels seus departaments de seguretat, la realitat és que sovint s'ha oblidat la protecció de les persones. Així, és molt freqüent que ni les avaluacions de riscos incloguin el risc d'atracament, ni els plans de prevenció recullin mesures contra aquest risc, ni existeixin protocols d'actuació en aquestes situacions (o quan n'hi ha, no se n'informa als treballadors), ni la vigilància de la salut detecta els danys psicològics, ni les entitats de crèdit reconeixen com a accident laboral les baixes per aquest motiu, etc.

Durant els darrers anys s'ha produït una intensa activitat sindical de denúncia d'aquesta situació, amb consultes adreçades a les diferents autoritats laborals i amb respostes que coincidien a recordar la irregularitat legal d'aquesta situació. Finalment, l'Audiència Nacional ha admès la necessitat de reconèixer l'atracament com a risc laboral a les sucursals bancàries i les seves conseqüències com a accident de treball (SAN 29/2007, de 12 de març) i obliga les 35 caixes d'estalvis adscrites al servei de prevenció mancomunat (que dóna cobertura a prop de 80.000 treballadors del sector) a considerar-lo com un risc laboral.

L'atracament com a delicte i com a risc laboral: dos enfocaments complementaris

Tradicionalment, l'atracament s'ha considerat com un delicte contra la propietat. El nostre Codi Penal defineix l'atracament com un robatori amb violència o intimidació, i el considera com una infracció penal enquadrada dins els delictes contra la propietat o el patrimoni. Aquesta visió de l'atracament té l'objectiu d'impedir, perseguir i sancionar l'atracament com a conducta delictiva. Si bé aquest objectiu sempre ha format part de les polítiques de seguretat ciutadana que porten a terme els poders públics, durant els darrers trenta anys ha anat adquirint cada vegada més importància el Sector de la Seguretat Privada.

L'any 1977 apareix un reial decret (RD 2113/1977) que modifica les normes de seguretat dels bancs, caixes d'estalvis i entitats de crèdit, i exigeix la creació d'un departament de seguretat, obliga la col·locació de vigilants jurats a les agències i la instal·lació de sistemes d'alarma, detecció i protecció. Aquesta normativa també disposa la utilització de transports de seguretat pels desplaçaments de fons i valors, i exigeix l'autorització d'aquestes empreses a través de la Direcció General de Seguretat. L'any següent es promulga un nou decret (RD 1084/1978) que complementa l'anterior i descriu amb més detall les mesures i els tipus de seguretat que s'han d'implantar, així com la utilització de vigilants jurats. Posteriorment, va aparèixer un nou decret sobre mesures de seguretat en entitats i establiments públics i privats que refon els dos decrets anteriors (RD 1338/1984).

Però, és amb l'aparició de la Llei de seguretat privada (Llei 23/1992) que es regula definitivament aquest sector com a "serveis de vigilància i

seguretat de persones o de béns, que tindran la consideració d'activitats complementàries i subordinades respecte a les de seguretat pública". Dos anys després apareix el Reglament de Seguretat Privada (RD 2364/1994) que estableix que les entitats financeres hauran de disposar obligatòriament de mesures actives i passives de seguretat per la protecció dels béns.

Fins aquí veiem que les entitats bancàries han abordat el risc d'atracament a través dels seus departaments de seguretat i exclusivament des d'un punt de vista "policial", centrat a combatre els delinqüents i els delictes contra la propietat. Molt sovint, s'han oblidat que el component de violència que presenten, i que els diferencia d'altres delictes -robatoris i furts exercits sense violència- pot ocasionar danys corporals i/o psíquics als treballadors. Per aquest motiu, cal també fer una aproximació als atracaments des del punt de vista de la protecció de les persones, i especialment dels treballadors.

En aquest sentit, podem dir que l'atracament, a més de ser un delicte contra la propietat, també és un risc laboral pels treballadors. Tal i com estableix la Llei 31/1995 de prevenció de riscos laborals (art. 4) "s'ha d'entendre per risc laboral la possibilitat que un treballador pateixi un determinat dany derivat del treball considerant-se com a tals les malalties, patologies o lesions sofertes amb motiu o ocasió de la feina". Si es tenen en compte els possibles danys que poden ocasionar els atracaments, cal considerar el risc d'atracament com un risc laboral, amb les repercussions que això comporta, principalment:

- S'ha d'avaluar el risc d'atracament en cada cas particular (en funció del lloc de treball ocupat).
- L'empresari ha de realitzar totes les activitats de prevenció necessàries per garantir la seguretat i la salut dels treballadors, en funció dels resultats obtinguts a l'avaluació de riscos.

Els danys a la salut ocasionats pels atracaments (contusions, ferides, trastorns d'estrès i ansietat, etc.) s'han de considerar accidents de treball.

Tal i com indica la Llei general de la Seguretat Social, es considera accident laboral “qualsevol lesió corporal que el treballador pateixi en ocasió o com a conseqüència del treball que executa per compte d'altri” (art. 115.1). Si bé en el cas de les lesions corporals, on la relació entre causa i efecte és evident, no acostuma a haver-hi problema, també hem de dir que tradicionalment en aquest sector no s'han declarat ni reconegut els danys psíquics com accident de treball. En aquest cas, hem de recordar que la mateixa normativa abans esmentada (art. 115.2 Llei general de la Seguretat Social) reconeix també com a accident de treball les malalties que hagi contret el treballador amb motiu de la realització del seu treball i que no estiguin incloses en el llistat de malalties professionals, regulat pel RD 1299/2006. Per tant, malgrat que la normativa no reconeix els trastorns i malalties psíquiques com a malalties laborals, sí que tenen la consideració d'accident laboral sempre que es provi que la malaltia ha estat ocasionada exclusivament per la realització del treball.

Pel que fa a la notificació dels danys ocasionats en els atracaments com a accident de treball, hem de recordar que l'Ordre ministerial TAS 2926/2002 inclou també els danys ocasionats per violència i atracament:

- A la taula IV, on es recullen les causes de desviació del procés normal que originen l'accident, consta amb el codi 83 la “violència, agressió, amenaça exercida per persones alienes a l'empresa sobre les víctimes en el marc de les seves funcions (atracament a banc, conductors d'autobús, etc”.
- A la taula V, on es recullen les formes de contacte o forma en què la víctima ha estat lesionada, s'indica amb el codi 73 el trauma psíquic. També consten diversos codis on incloure els contactes amb agents materials tallants (51), punxants (52), cops, coces, estrangulament (83), colisions (45), etc.
- A la taula VII, on es descriu la lesió, el dany físic es pot incloure també en diversos punts. El trauma psíquic i xoc traumàtic s'inclou amb el codi 110, i els danys psicològics provocats per agressions i amenaces, amb el 111.

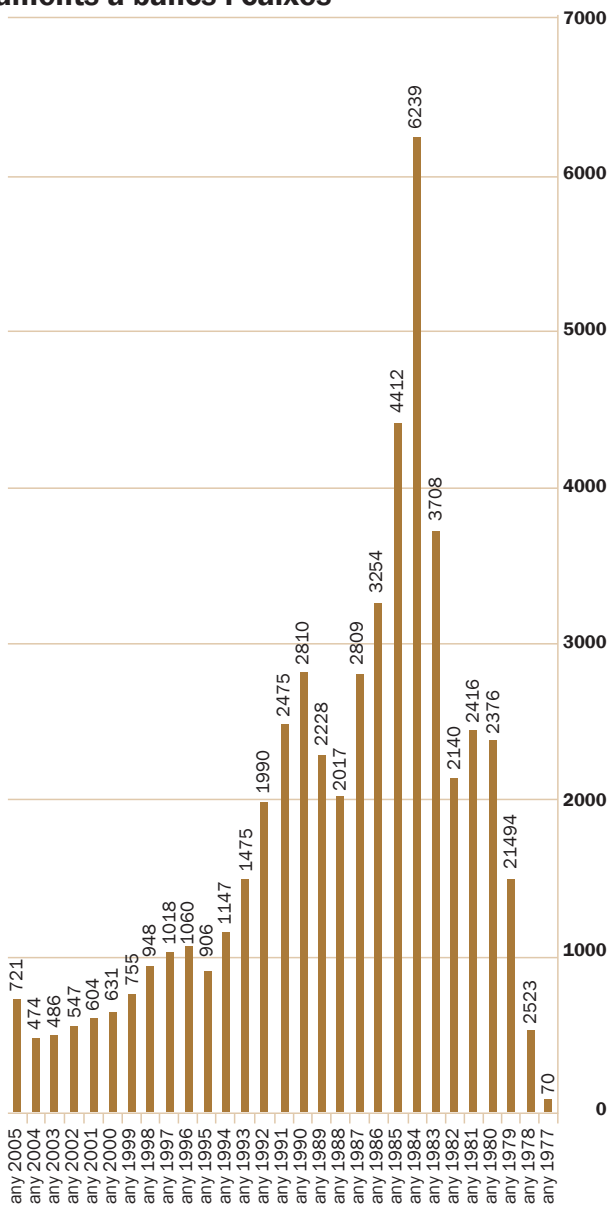
Malgrat l'existència de la normativa esmentada, tradicionalment les empreses del sector han ignorat el plantejament dels atracaments com un risc laboral, i sovint no es consideren tampoc els seus efectes com a accidents de treball (especialment quan ocasionen baixes per trastorns psíquics que passen com a malalties comunes). Com ja hem dit, aquesta situació ha provocat freqüents conflictes i diverses reivindicacions sindicals. En els Annexs d'aquest document s'inclouen la darrera sentència (Sentència 29/2007) de l'Audiència Nacional (Annex 1), així com el posicionament de l'Autoritat Laboral de Catalunya sobre la consideració del risc d'atracament com a risc laboral, i la dels seus possibles efectes com a accident de treball (Annex 2)".

Els atracaments en xifres

Durant els darrers trenta anys, el nombre d'atracaments registrats al nostre país ha tingut una evolució molt diferent. Des de l'any 1977 fins al 1984, el nombre d'atracaments va experimentar un augment espectacular, va passar dels 70 atracaments registrats l'any 1977 fins als 6.239 de l'any 1984, coincidint aquest any amb la modificació de la Llei d'enjudiciament criminal i l'excarceració de presos preventius pendents de judici. Durant aquest període, els atracaments i els robatoris van seguir augmentant, i les mesures mínimes de seguretat establertes pel Ministeri d'Interior no van evitar aquesta situació.

A partir de l'any 1985 s'inicia una reducció permanent (interrompuda només durant el període de 1989 a 1991) fins a arribar a la situació actual que es caracteritza per una evident tendència a la baixa. Durant aquest període, tot i que ha augmentat molt el nombre de sucursals existents a causa de l'obertura de noves oficines, les polítiques d'inversió de les entitats bancàries en mesures concretes de seguretat contra els atracaments (control d'accessos, sistemes d'alarma, detectors, caixers automàtics, dispensadors d'efectiu, etc.) han repercutit en una davallada espectacular, especialment durant la darrera dècada.

Núm. d'atracaments a bancs i caixes

Efectes dels atracaments i de la violència sobre la salut

Els efectes de la violència i els atracaments sobre la salut poden ser molt diversos i revestir diferent gravetat en funció de cada situació. Aquests efectes no es limiten a les ferides i contusions produïdes per l'agressor, sinó que poden ocasionar també trastorns emocionals i físics derivats de l'exposició al fet o a la situació traumàtica. No necessàriament la persona afectada ha de ser la víctima de l'agressió o de l'amenaça, també en pot ser una observadora o testimoni.

En una situació traumàtica es posa en risc la vida o la integritat física d'una persona. A més dels atracaments, també és el cas d'altres situacions com ara desastres naturals, atemptats terroristes, accidents greus, guerres, crims, violacions sexuals, tortures, incendis, etc. Són situacions en les quals, a més de trencar la normalitat de la vida quotidiana, afecten profundament les persones, perquè trenquen la sensació d'invulnerabilitat i d'estabilitat necessàries per sobreviure i desenvolupar-se.

Davant d'una situació d'aquest tipus, l'organisme entra en un estat de màxima alerta i reacciona de forma automàtica davant de l'estímul estressant: dilatació de les pupil·les, suor, tensió muscular, augment de la freqüència cardíaca i respiratòria, secreció d'adrenalina i noradrenalina, etc. Una vegada s'ha superat la situació o l'estímul estressant, les funcions tornen a la normalitat. El problema apareix quan aquests trastorns es repeteixen un temps després de forma inesperada, i donen lloc al que s'anomenen trastorns per estrès agut i per estrès posttraumàtic (TEPT), en funció que la seva durada sigui inferior o superior a un mes. En aquests casos és comprensible i normal que una persona que hagi estat exposada a una experiència d'aquest tipus respongui a aquesta amenaça amb un

estat emocional transitori, que durarà fins que la seva capacitat d'adaptació li permeti sobreposar-se al fet traumàtic. En definitiva, podem dir que són reaccions normals davant de fets i experiències anormals, difícils d'assimilar pel nostre cervell.

Diversos estudis han confirmat que els empleats reaccionen amb un comportament de submissió o d'indiferència en el 80% dels casos durant el moment de l'atrancament, mentre que en la resta de casos (entre el 15% i el 20%) es reacciona amb pànic.

Una o dues setmanes després, el 65% dels empleats manifesten que reviu l'experiència, el 60% pateixen ansietat i problemes d'insomni i el 25% pateixen irritabilitat, buits de memòria i dificultats de concentració. El 33% dels treballadors manifesten dificultats per reincorporar-se al seu lloc de treball, i d'aquests, el 15% hauran d'agafar-se la baixa laboral.

Al cap de sis mesos de l'atrancament, els diversos estudis elaborats observen seqüeles psicotraumàtiques entre el 2,5% i el 13% dels treballadors.

Els símptomes d'estrès agut immediat durant el primer mes i els d'estrès posttraumàtic (es considera així si els símptomes es perllonguen més enllà del primer mes) estan catalogats i registrats a la classificació americana DSM IV. Tot seguit exposem els criteris diagnòstics de l'estrès posttraumàtic, segons la classificació esmentada:

A. La persona ha estat exposada a un fet traumàtic en què:

- 1.- Ha experimentat, presenciat o li han explicat un o més esdeveniments caracteritzats per morts o amenaces a la seva integritat física o la dels altres.
- 2.- Ha reaccionat amb temor, desesperança o horror intensos.

B. Es reviu el fet traumàtic a través de diverses maneres:

- Imatges o escenes dels fets que vénen al cap de forma inesperada i provoquen malestar (flashbacks).

- Somnis recurrents sobre els fets.
- Sensació molt forta d'estar revivint el trauma.
- Malestar molt intens en trobar-se en situacions o amb sentiments que recorden el fet traumàtic.
- Experimentar reaccions fisiològiques davant de situacions i records evocadors del trauma.

C. S'evita tot allò que pugui estar relacionat amb el trauma, i es dóna una absència de reacció emocional, retraïment afectiu:

- S'intenta evitar pensaments, sentiments i converses sobre el succés.
- S'eviten activitats, llocs o gent que recordin el trauma.
- Incapacitat de recordar coses dels fets.
- Falta d'interès per la vida o per activitats que abans eren gratificants.
- Restricció de la vida afectiva i allunyament dels altres.
- Visió negativa del futur.

D. Els afectats se senten més tensos i irritables del que seria normal:

- Insomni, dificultats per dormir.
- Irritabilitat, irascibilitat.
- Dificultats per concentrar-se.
- Estar més alerta del que seria normal, inquietar-se més fàcilment (hipervigilància).
- Respostes exagerades de sobresalt.

A més dels símptomes esmentats, el TEPT pot donar lloc a atacs de pànic, fòbies socials, ansietat generalitzada, comportaments per evitar les situacions evocadores, depressió, comportaments de suïcidi, addiccions, sentiments de solitud, desconfiança i ira, etc.

Els factors que incideixen en l'aparició de TEPT són diversos i poden influir també en la recuperació i rehabilitació dels afectats:

- Gravetat i durada del trauma.
- Com més a prop s'hagi viscut el trauma.
- Com més perillosa és la situació.

- Quan el trauma ha estat ocasionat per altres persones i no és un accident fruit de l'atzar.
- Quan hi ha un historial d'agressions prèvies.
- Característiques personals (edat, sexe, personalitat...).
- Suport social i familiar.
- Les condicions de reincorporació a l'activitat laboral. Etc.

Mesures preventives contra els atracaments

- Els treballadors han de ser formats i informats sobre el procediment d'actuació en cas d'atracament.
- Totes les instal·lacions de seguretat (sistemes de detecció i alarma, sistemes d'avisos, vigilància per CTV, sistemes de control d'accessos, etc.) han d'estar en perfecte estat de funcionament.
- El personal ha de conèixer els sistemes de seguretat instal·lats i les seves característiques i funcionament bàsic.
- Les portes d'accés a la sucursal han de romandre tancades fora de l'horari d'atenció al públic.
- Procurar estar acompanyats d'algun company per obrir o tancar la sucursal.
- En cas de detectar persones sospitoses als voltants de la sucursal, s'han de tancar les portes i notificar-ho al personal de vigilància i al director de seguretat.
- S'han de mantenir unes bones condicions de visibilitat des de l'exterior de la sucursal. Evitar tapar les finestres amb cartells i/o mobiliari.
- Complir les normes internes per disposar d'efectiu i mantenir la mínima quantitat possible a la caixa.

Comportament durant l'atracament

1. Mantén la calma i no et posis nerviós. Pensa que l'atracador ha vingut per emportar-se els diners i no vol fer mal a ningú.
2. Col·labora amb els atracadors. Com abans obtinguin el que busquen, abans se n'aniran. Pensa que els diners no són teus.
3. No provis de frustrar l'atracament, ni et barallis amb l'atracador. Els teus companys i els clients t'agrairan que no et facis l'heroi.
4. No facis moviments bruscos o sospitosos. Si t'has de moure o fer alguna cosa, avisa abans l'atracador i explica'n el motiu.
5. Si pots, observa la fesomia i els trets dels atracadors, però amb discreció i sense exposar-te (pensa que ja hi ha càmeres). En tot cas, segueix les instruccions dels atracadors i evita mirar-los si així ho indiquen.
6. No provis mai de perseguir els atracadors, ni interrompre'n la fugida.
7. Quan hagin sortit, bloqueja les portes d'accés a la sucursal per impedir que puguin tornar a entrar i prendre ostatges per cobrir la fugida.

Després de l'atracament

1. Si hi ha ferits, proporcioneu els primers auxilis si hi ha personal format, i sol·liciteu urgentment ajut mèdic.
2. Activa l'alarma i informa de forma immediata la policia i el responsable de seguretat de l'entitat.
3. Demana als clients que s'esperin fins a l'arribada de la policia. En cas que no puguin esperar, pren nota del seu nom, adreça i telèfon.
4. No toquis ni moguis res. La policia recollirà i enregistrarà les possibles proves que hagin deixat els atracadors.
5. Anota en un paper les observacions que hakis fet per traslladar-les a la policia. Fes la teva pròpia descripció, sense contrastar-la ni parlar amb els companys.
6. No pensis en els diners que s'han emportat, ni et sentis culpable del que ha passat.
7. En cas que algun treballador estigui ferit o contusionat, o que en els propers dies algú necessiti assistència psicològica o mèdica, cal adreçar-se a la mútua i/o al servei de prevenció (vigilància de la salut). En aquests casos, l'empresa hauria de fer la corresponent notificació d'accident de treball.

L'avaluació del risc d'atracament

L'avaluació del risc d'atracament i la seva gestió a les entitats bancàries es fa tradicionalment des dels departaments de seguretat, i es basa exclusivament en el que estableix la Llei 23/1992, de seguretat privada. Com ja s'ha dit, aquest és el principal motiu que ha contribuït que en aquest sector no s'hagi considerat l'atracament com un risc laboral, obviant el marc jurídic derivat de la Llei 31/1995, de prevenció de riscos laborals.

La prevalença de la seguretat patrimonial dels béns sobre la seguretat de les persones es reflecteix també en els procediments d'avaluació de riscos que han fet servir els departaments de seguretat. De la mateixa manera que els serveis de prevenció, els departaments de seguretat han optat també per mètodes combinats d'estadística i probabilitat per avaluar la freqüència, la magnitud i l'efecte d'un probable sinistre. La diferència és que, mentre que els mètodes d'avaluació de riscos laborals se centren en els possibles danys sobre la salut dels treballadors i les persones en general, els mètodes emprats pels departaments de seguretat per valorar el risc d'atracament es basen en els possibles danys sobre els béns i el patrimoni.

Tot seguit veurem un dels mètodes més utilitzats pels departaments de seguretat (el mètode MOSLER), i coneixerem també l'experiència de Caja Cantabria per adaptar la metodologia anterior a la seva avaluació de riscos laborals.

1.- El mètode Mosler

El mètode té per objecte la identificació, anàlisi i avaluació dels factors que puguin influir en la manifestació d'un risc, amb la finalitat que la informació obtinguda ens permeti calcular la classe de risc per poder-lo

quantificar, disminuir o assumir.

El mètode és de tipus seqüencial i cada fase del seu procediment es recolza en les dades obtingudes a les fases precedents. Les fases del procediment són:

- a) Definició i identificació del risc.
- b) Anàlisi del risc.
- c) Avaluació del risc.
- d) Establir la classe de risc.

Els criteris d'anàlisi del risc són:

1.- Criteri de funció (F): conseqüències negatives o danys que poden alterar o afectar la pròpia activitat bancària. Graduació: molt greument (5), greument (4), mitjanament (3), lleument (2) i molt lleument (1). Exemples de possibles subcriteris:

- Gravetat dels danys sobre la imatge de l'empresa.
- Gravetat dels danys sobre les instal·lacions.
- Repercussions dels danys sobre clients i personal.

2.- Criteri de substitució (S): dificultats que es poden tenir per substituir els productes o els béns malmesos. Graduació: molt difícilment (5), difícilment (4), mitjanament (3), fàcilment (2) i molt fàcilment (1). Exemples de possibles subcriteris:

- Facilitat per substituir el bé malmès.
- Termini dels treballs de substitució.
- Dificultat per compatibilitzar els treballs de substitució amb l'atenció al públic i el treball d'oficina.

3.- Criteri de profunditat (P): referit a la pertorbació i els efectes psicològics que es poden produir com a conseqüència en la pròpia imatge de l'entitat bancària. Graduació: molt greument (5), greument (4), mitjanament (3), lleument (2) i molt lleument (1). Exemples:

- Gravetat dels danys en la imatge de l'entitat en el seu sector.

- Gravetat dels danys sobre la imatge de l'empresa entre els clients.
- Repercussions i gravetat dels danys sobre la imatge de l'empresa entre els mateixos treballadors.

4.- Criteri d'extensió (E): referit a l'abast dels danys o les pèrdues que puguin ocasionar. Es consideren cinc graduacions de caràcter: internacional (5), nacional (4), regional (3), local (2) i individual (1). Exemples:

- Abast de les repercussions econòmiques.
- Abast de les repercussions dels danys en la imatge de l'entitat.

5.- Criteri d'agressió (A): referit a la possibilitat o probabilitat que el risc es manifesti. Exemples:

- Ubicació de l'agència o seu de l'entitat: aïllat i sense edificis als voltants (5), als límits d'un polígon (4), a l'interior d'un polígon (3), al centre de la ciutat (2), situat en un poble (1).
- Delinqüència a la zona: zona de gran delinqüència (5), zona de conflictivitat social (4), zona de delinqüència mitjana (3), zona de baixa delinqüència (2), zona sense incidents delictius (1).
- Presència policial i dels cossos de seguretat a la zona: no patrullen a la zona (5), patrullen poc a la zona (4), patrullen molt a la zona (3), hi ha una comissaria o una caserna a prop (més de 500 metres) (2), hi ha una comissaria o una caserna a més de 500 metres.
- Vigilància de les instal·lacions: no n'hi ha (5), no n'hi ha, però hi ha veïns (4), n'hi ha als voltants del local (3), hi ha vigilància nocturna (2), hi ha vigilància permanent (1).

6.- Criteri de vulnerabilitat (V): referit a la possibilitat o probabilitat que realment es produeixin danys o pèrdues. Exemples:

- Protecció perimetral: no existeix (5), existeixen proteccions físiques en mal estat (4), existeixen proteccions físiques en bon estat (3), existeixen proteccions físiques i electròniques en mal estat (2), existeixen proteccions físiques i electròniques en perfecte estat de funcionament (1).
- Control d'accessos del personal i proveïdors: no existeix (5), existeix

control d'accés visual (4), existeix control amb identificació (3), existeix control amb identificació i verificació (2), existeix control d'accessos i de presència (1).

- Circulació de persones (lliure, controlat, restringit o prohibit): lliure a totes les zones sense identificació (5), lliure a totes les zones amb identificació (4), controlat per zones (3), restringit per zones (2), prohibit per zones (1).

Una vegada s'han valorat els diversos criteris exposats, es procedeix a l'avaluació del risc:

Primer es fa el càlcul del caràcter del risc (C), aplicant la fórmula

$$C = I + D$$

$$\text{I on } I = F \times S, \quad i \quad D = P \times E$$

A continuació, es calcula la probabilitat (Pb)

$$Pb = A \times V$$

Tot seguit es quantifica el risc (ER)

$$ER = C \times Pb$$

Finalment, podem calcular la classe de risc en funció del valor obtingut, segons aquesta escala:

RISC MOLT REDUÏT (2-250)

RISC REDUÏT (251-500)

RISC NORMAL (501-750)

RISC ALT (751-1.000)

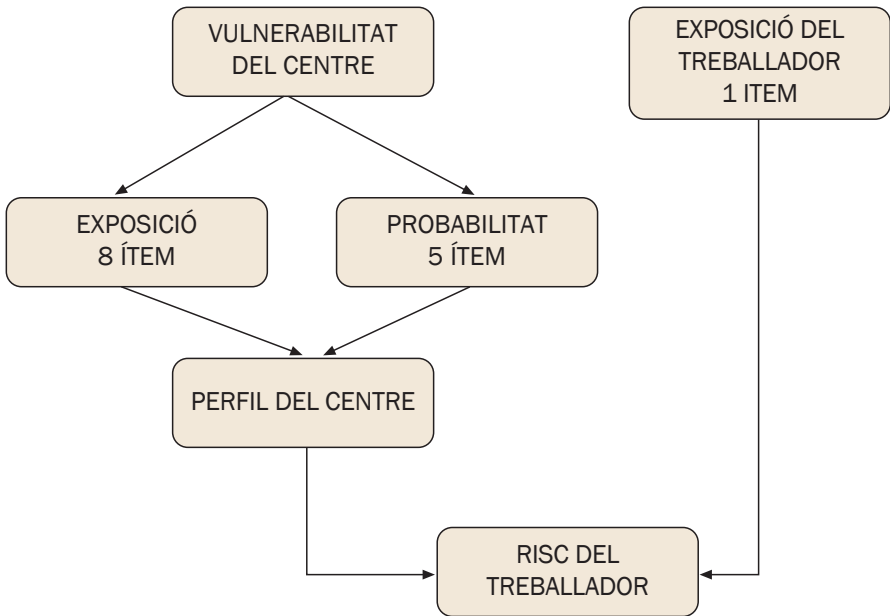
RISC MOLT ALT (1.001-1.250)

2.- Exemple d'adaptació del mètode Mosler a Caja Cantabria

Tal com hem vist abans, el mètode Mosler s'acosta més als models de gerència de riscos patrimonials que als models teòrics d'avaluació de

riscos laborals. Dels sis criteris emprats per aquest mètode, només els dos que estableixen la probabilitat del risc (criteri d'agressió i de vulnerabilitat) són útils per la valoració del risc d'atracament com a risc laboral, però la resta de criteris emprats s'escapen dels objectius que ha de tenir una avaluació de riscos laborals i se centren en les repercussions econòmiques i d'imatge corporativa de l'atracament.

Per aquest motiu, cal que per tractar el risc d'atracament des de la vessant de prevenció de riscos es parteixi d'un treball previ d'adaptació del mètode Mosler que han de desenvolupar el Departament de Seguretat de l'entitat i el Servei de Prevenció corresponent. A continuació, exposem l'experiència de Caja Cantabria, que avalua aquest risc a partir del criteri de vulnerabilitat i el d'exposició del treballador.

La vulnerabilitat del centre de treball davant del risc d'atracament vindrà determinada per dos factors: l'exposició del centre al risc d'atracament i la probabilitat que aquest risc es produeixi.

L'exposició del risc d'atracament l'establirem en termes objectius determinant l'historial del centre, així com les mesures de seguretat instal·lades, per això valorem els factors següents:

1. Històric d'atracaments

	EXPOSICIÓ	VALORACIÓ
Cap atracament	Baixa	0
1 atracament	Mitjana	1
Més d'un atracament	Alta	3

2. Càmeres

	EXPOSICIÓ	VALORACIÓ
Té càmera al pati d'operacions orientada als llocs de treball	Baixa	1
Té càmera visible a la porta d'entrada	Mitjana	3
No disposa de càmera	Alta	10

3. Gravació d'imatges

	EXPOSICIÓ	VALORACIÓ
Disposa de gravació digital	Baixa	1
Disposa de gravació en cinta de video	Mitjana	3
No disposa de gravació de imatges	Alta	10

4. Búnquer

	EXPOSICIÓ	VALORACIÓ
L'oficina només té dispensadors	Baixa	1
Només té búnquer	Mitjana	3
té búnquer i dispensador fora del búnquer	Mitjana	5
No té búnquer ni dispensador	Alta	10

5. Atenció fora del búnquer

	EXPOSICIÓ	VALORACIÓ
Ningú atent fora del búnquer	Baixa	1
Hi ha un o més llocs de treball fora del búnquer, però no disposen d'efectiu	Mitjana	3
Hi ha un o més llocs de treball fora del búnquer i disposen d'efectiu	Alta	5

6. Despatxos

	EXPOSICIÓ	VALORACIÓ
El despatx del director o subdirector NO comunica amb el búnquer	Baixa	1
El despatx del director o subdirector SI comunica amb el búnquer	Mitjana	3

7. Caixers automàtics

	EXPOSICIÓ	VALORACIÓ
Els caixers automatics poden operar-se des de dins del búnquer	Baixa	0
Per operar en els caixers, cal sortir fora del búnquer	Mitjana	3

8. Mesures de seguretat

	EXPOSICIÓ	VALORACIÓ
L'oficina només té dispensadors	Baixa	1
Només té búnquer	Baixa	1
Té búnquer i dispensador fora del búnquer	Baixa	1
No té búnquer ni dispensador	Mitjana	3
L'oficina no disposa de cap de les mesures anteriors	Alta	10

L'exposició del centre al risc d'atracament ve donada per la suma aritmètica dels valors dels 8 factors avaluats. La valoració de l'exposició global del centre es correspon amb l'escala següent:

EXPOSICIÓ BAIXA: < 15
EXPOSICIÓ MITJANA: 15 - 25
EXPOSICIÓ ALTA: > 25

La probabilitat que el risc d'atracament es produeixi és molt difícil d'establir de forma objectiva. Els criteris que s'exposen a continuació es basen en l'extrapolació i tractament de les dades estadístiques de la Confederación Española de Cajas de Ahorros (CECA) i l'Asociación Española de Banca (AEB), i que corresponen als darrers anys d'activitat del sistema financer espanyol.

Els factors que valoraran la probabilitat que un centre sigui atracat són els següents:

1. Visibilitat

	EXPOSICIÓ	VALORACIÓ
L'interior de l'oficina es veu malament des de l'exterior	Baixa	1
L'interior de l'oficina es veu regular des de l'exterior	Mitjana	3
L'interior de l'oficina es veu bé des de l'exterior	Alta	5

2. Població, habitants

	EXPOSICIÓ	VALORACIÓ
0 - 10.000 habitants	Baixa	1
10.001 - 50.000 hab.	Baixa	1
50.001 - 150.000 hab.	Mitjana	3
Més de 150.000 hab.	Alta	5

3. Ubicació del centre

	EXPOSICIÓ	VALORACIÓ
Centre comercial	Baixa	1
Carretera	Baixa	1
Perifèria	Mitjana	3
Casc urbà	Alta	5

4. Nombre de treballadors

	EXPOSICIÓ	VALORACIÓ
Més de 15	Baixa	1
De 8 a 15	Baixa	1
De 1 a 3	Mitjana	3
De 4 a 7	Mitjana	3

5. Altres entitas

	EXPOSICIÓ	VALORACIÓ
Les entitats dels voltants NO han estat atracades	Baixa	1
Altres entitats dels voltants han estat atracades	Mitjana	3

La probabilitat ve donada per la suma aritmètica dels valors dels 5 factors, i resulta la probabilitat d'atrancament del centre mesurable conforme a l'escala següent:

PROBABILITAT BAIXA: <15

PROBABILITAT MITJANA: 15-20

PROBABILITAT ALTA: >20

Obtingudes l'exposició (E) i la probabilitat (P), el perfil de vulnerabilitat del centre de treball s'obté del producte d'ambdues:

$$V = E \times P$$

Vulnerabilitat del centre

	EXPOSICIÓ BAIXA	EXPOSICIÓ MITJANA	EXPOSICIÓ ALTA
PROBABILITAT BAIXA	Baixa	Baixa	Mitjana
PROBABILITAT MITJANA	Baixa	Mitjana	Alta
PROBABILITAT ALTA	Mitjana	Alta	Alta

VULNERABILITAT BAIXA: <225

VULNERABILITAT MITJANA: 225-500

VULNERABILITAT ALTA: >500

L'**exposició del treballador** al seu propi centre al risc d'atracament ve determinada generalment pel seu desenvolupament professional, a més d'alguna circumstància personal de caire psicològic. Aquest nivell ve donat per l'escala següent:

Exposició personal

	EXPOSICIÓ	VALORACIÓ
Director	Baixa	1
Gestor comercial	Baixa	1
Treballador de finestreta	Mitjana	3
Treballador amb lloc fora del búnquer	Alta	5
Treballador amb antecedents psicopatològics	Alta	5

Una vegada coneixem el perfil de vulnerabilitat del centre (E x P) i el d'exposició personal del treballador que estem avaluant (EP), estem ja en condicions d'associar una magnitud del risc de cada treballador:

$$R_t = E \times P \times EP$$

On la magnitud de risc del treballador (R_t) és

TOLERABLE: <500
BAIXA: 500-1.000
MITJANA: 1.000-1.500
ALTA: 1.500-2.000
INTOLERABLE: >2.000

Magnitud del risc del treballador (Rt)

	EXPOSICIÓ PERS. BAIXA	EXPOSICIÓ PERS. MITJANA	EXPOSICIÓ PERS. ALTA
VULNERABILITAT CENTRE BAIXA	Tolerable	Baixa	Baixa
VULNERABILITAT CENTRE MITJANA	Baixa	Mitjana	Alta
VULNERABILITAT CENTRE ALTA	Mitjana	Alta	Intolerable

Per tot això, la UGT de Catalunya demana

- Que s'inclogui el risc d'atracament a les avaluacions de riscos laborals.
- Que s'estableixin protocols de vigilància de la salut que permetin la detecció de danys psíquics produïts per atracament.
- Que les empreses notifiquin aquests danys com a accidents de treball a les mútues i a l'autoritat laboral.
- Que les mútues assumeixin l'assistència i rehabilitació dels treballadors víctimes i testimonis d'atracament.
- Que l'empresa doni suport i assistència al treballador per tal de facilitar-li els tràmits judicials.
- Que els departaments de seguretat informin els comitès de seguretat i salut i els serveis de prevenció de les conclusions i mesures derivades de les investigacions dels atracaments.
- Que les sucursals que hagin patit un atracament puguin tancar i interrompre l'atenció al públic fins que hagin finalitzat les actuacions policials.
- Que els treballadors estiguin formats i informats del procediment d'actuació en cas d'atracament i el comportament que s'ha d'adoptar en aquestes situacions.

Bibliografia

FES-UGT: **“Guía sindical ante el atraco.** El atraco como factor de riesgo en los sectores financiero y de seguridad privada de Fes-UGT”. FES-UGT, Madrid 2005 (disponible a <http://fes.ugt.org>).

LEYMANN, H.: **Stress reactions after bank robberies:** psychological and psychosomatic reaction patterns. Work and stress, 1988, vol. 2, nº 2 (p. 123-132).

OIT: **Repertorio de recomendaciones prácticas sobre violencia en el lugar de trabajo en el sector de los servicios y medidas para combatirla.** Organización Internacional del Trabajo. Programa de Actividades Sectoriales. Ginebra. 8-15 de octubre de 2003 (disponible a <http://www.ilo.org>).

PÉREZ, J.; NOGAREDA, C.: **Violencia en el lugar de trabajo. NTP 489.** Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo (INSHT). Madrid, 1998 (disponible en <http://www.mtas.es/insht>).

PÉREZ, J.; NOGAREDA, C.; MARTÍN, F.; SANCHO, T.: **Mobbing, violencia física y acoso sexual.** Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo (INSHT), Madrid, 2001.

ROUSSEL, Ch.; GUILLON, F.; DEJOURS, Chr.; PROTEAU, J.: **Problèmes médicaux et médico-légaux posés par les agressions à main armée dans les établissements bancaires.** Archives maladies professionnelles. 1982, 43, nº5 (p. 435-438).

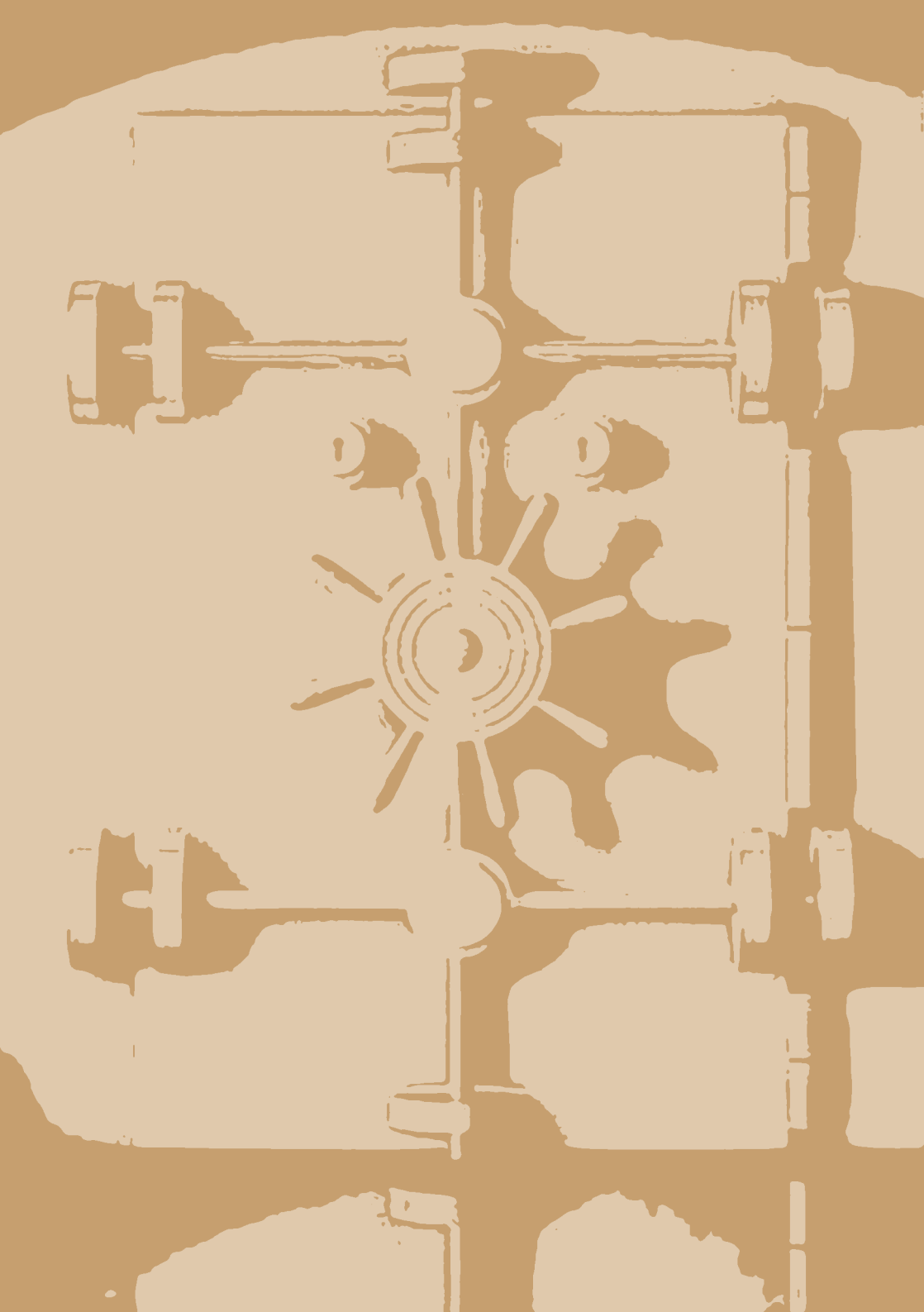
SÁNCHEZ GÓMEZ-MERELO, M.: **Seguridad en entidades bancarias.** Manual para proyectos y gestión. E.T. Estudios Técnicos. Madrid, 1998.

VÁZQUEZ LIÑEIRO, J. R.: **El atraco en el sector financiero: ¿riesgo laboral?** Formación de Seguridad Laboral (págs. 169-171). Septiembre – octubre 2007.

VELÁZQUEZ FERNÁNDEZ, M.: **Mobbing, violencia física y estrés en el trabajo.** Aspectos jurídicos de los riesgos psicosociales. Ediciones Gestión 2000. Barcelona, 2005.

Actuación del médico de empresa tras un atraco bancario. Prevención Express, núm. 277. Octubre 1998.

“El estrés postraumático. Una guía de autoayuda”. (Disponible a <http://www.multikulti.org.uk>).

Annex 1

Annex 1: Sentència 29/2007 de la Sala Social de l'Audiència Nacional en la que s'estableix l'obligació de l'empresa de revisar l'avaluació de riscos incloent el risc d'atrancament, a la planificació i adopció de mesures preventives, incloure el risc al pla d'emergència, impartició de formació específica d'aquest risc i reconeixement del dret de consulta i participació dels delegats de prevenció

AUDIENCIA NACIONAL

Sala de lo Social

SENTENCIA Nº: 0029/2007

FUNDAMENTOS DE DERECHO

PRIMERO.- Los actores convergen en este pleito con el fin de solicitar se dicte sentencia en la que se declare que los atracos que sufren las oficinas de las Cajas de Ahorro son riesgos laborales y, consecuentemente, deben ser evaluados por el SPMCA, contemplándose en el Plan de Emergencia. Así mismo solicitan que se impartan cursos de formación frente al riesgo, y derechos de consulta e información a los representantes de los trabajadores.

Los hechos que se han declarado probados lo han sido en virtud de lo dispuesto en el artículo 97.2 de la Ley de Procedimiento Laboral, teniendo en cuenta para ello los documentos aportados y la conformidad de las partes, valorados de acuerdo a las reglas de la sana crítica judicial, todo lo cual conducirá a la estimación de la demanda.

SEGUNDO.- Se formularon tres excepciones procesales, a saber:

A.- Por parte de ACARL se estimó que no tiene legitimación pasiva en el pleito por no pertenecer al Servicio de Prevención, siendo ahora una entidad

independiente entre cuyos objetos sociales no entra la prevención de riesgos laborales.

Efectivamente, tiene razón. Como hemos recogido en el probado segundo, el 20.3.01 el SPMCA se desliga de ACARL pasando a ser un organismo independiente, con su propia financiación, estatutos y órganos de gobierno.

Queda, pues, ACARL excluida de este pleito.

B.- Asimismo la representación procesal de SPMCA y de las Cajas de Ahorro presentes en el procedimiento planteó la falta de legitimación pasiva de SPMCA por entender que se trata de un organismo técnico, siendo cada Caja responsable de la seguridad.

Según el acta referenciada de 20.3.01 este Servicio no es utilizado por todas las Cajas, por lo cual mal se le puede demandar en esta ocasión si no se sabe en qué Cajas presta sus servicios.

Además, el art. 15 de la Ley de Prevención de Riesgos Laborales, principalmente, así como el 16, recidencian en el empresario todos los deberes a este respecto, siendo, de esta manera, cada Caja la responsable de cumplirlos.

Procede, consiguientemente, la estimación de la excepción.

C.- A continuación estimó clara la falta de legitimación pasiva del resto de las Cajas demandadas, pues no se solicita nada de ellas.

La Sala no lo ve tan claro al darse unas dioptrías impositivas de semejante visión, puesto que el día 19 de Febrero de 2007 la demandante amplió su demanda contra todas las Cajas referenciadas. No puede tener acogida la argumentación de que debería haber ampliado el suplico de la demanda ya que si la actora dice, y así consta, que dirige la misma contra las Cajas, esto comprende desde el encabezamiento hasta la fecha final, sin buscarle tres pies al gato el cual es normal y no las tiene.

La excepción debe ser rechazada.

TERCERO.- Sin más disgresiones enguerantes pasamos a la **contemplatio petitoris** tras haber atendido a los brillantes y elaborados argumentos de ambas partes, aunque no exentos de un cierto ejercicio de perisología en las distintas fases procesales de la vista.

El concepto de **riesgo laboral** fue incorporado al ordenamiento jurídico español por la citada Ley de Prevención de Riesgos Laborales, la 31/1998, de 8 de noviembre (en adelante LPLR), desarrollando así la Directiva Marco europea 89/391/CEE, del Consejo, de 12 de junio de 1989. El fundamental artículo 4.2 de la LPLR nos define qué se debe entender por riesgo laboral: "se entenderá como "riesgo laboral" la posibilidad de que un trabajador sufra un determinado daño derivado del trabajo.

Para calificar un riesgo desde el punto de vista de su gravedad, se valorarán conjuntamente la probabilidad de que se produzca el daño y la severidad del mismo".

Se entiende, asimismo, como "prevención" "el conjunto de actividades o medidas adoptadas o previstas en todas las fases de la actividad de la empresa con el fin de evitar o disminuir los riesgos derivados del trabajo" (art. 4.1º).

Y "se considerarán como "daños derivados del trabajo las enfermedades, patologías o lesiones sufridas con motivo u ocasión del trabajo" (art. 4.3º).

Igualmente, se entenderá como "condición de trabajo cualquier característica del mismo que pueda tener influencia significativa en la generación de riesgos para la seguridad y salud del trabajador" (art. 4.7º).

CUARTO .- Sentadas estas premisas jurídico-conceptuales tenemos que partir, para efectuar un análisis de la situación debatida lo más correcto posible, del hecho incuestionable de que los trabajadores tienen derecho a una protección eficaz en materia de seguridad y salud en el trabajo.

Este derecho supone un correlativo deber del empresario de protección de sus trabajadores frente a los riesgos laborales adoptando cuantas medidas de prevención sean necesarias, las cuales están enumeradas en el art. 15 de LPRL. Para ello, y según impone el art. 16, el empresario debe efectuar una evaluación inicial de los riesgos para la seguridad y la salud de los trabajadores (...) teniendo en cuenta la naturaleza de la actividad en relación con aquellos que estén expuestos a riesgos especiales:

Debe entenderse, pues, que aquellas situaciones provenientes del exterior de los bancos o cajas que se materializan en el interior de los mismos y que pueden afectar a la integridad física o psíquica del trabajador, han de ser objeto de la correspondiente evaluación y valoración consecuente, a fin de adoptar las medidas más adecuadas al respecto.

QUINTO.- Los datos estadísticos muestran un incremento anual considerable en la frecuencia de actos violentos en el lugar de trabajo, así como una mayor intensidad de los mismos en determinados colectivos como son aquellos que manejan dinero u objetos valiosos. Las consecuencias de estos actos violentos pueden ser especialmente traumáticos, no sólo para quienes sufren estos episodios sino también para quienes los presencian. Por ello resulta fundamental tomar medidas frente a ellos.

Es evidente que en el atraco o robo con intimidación concurren las notas o requisitos legales que configuran el concepto de riesgo laboral ya que: a) produce daños físicos o psíquicos en los empleados; b) constituye un riesgo al concurrir en él las notas de futuridad y probabilidad; y c) se da el nexo de causalidad, ya que el daño o lesión que se produzca, aunque cometido por un agente externo, trae su causa del desempeño de la prestación laboral a la Caja y, consecuentemente, las consecuencias deben anudarse a la causa de las consecuencias.

Si las lesiones sufridas como consecuencia de un atraco son consideradas como accidente de trabajo, entonces no es posible que la causa o circunstancia que provoca el accidente no sea considerada un riesgo laboral. Parece de Perogrullo: si nadie discute el carácter de accidente de trabajo a las lesiones, o fatalidad mortal, derivadas del atraco, no es plausible, ni parece razonable, que no se llegue necesariamente a la conclusión de que el atraco es un riesgo laboral en el sentido conceptual y técnico-jurídico del artículo 4 de la LPRL, que debe ser evaluado por cada empresa en virtud de lo dispuesto en el citado artículo 16 de la Ley.

SEXTO.- Huelga añadir a lo dicho hasta ahora que el fondo de este asunto no se ve afectado por las medidas que puedan corresponder al Departamento de Seguridad dentro de sus competencias, ni por las competencias del Ministerio de Interior en materias de delitos de atraco, así como tampoco por la legislación de Seguridad Privada que los demandados invocaron. Todo ello no es incompatible ni se excluye su tratamiento en el ámbito de la prevención de los riesgos laborales.

Por todo lo expuesto, debemos estimar la demanda, declarando que el tratamiento de este tipo de violencia en el lugar de trabajo debe formar parte de las actividades preventivas de las empresas, de manera integrada, siguiendo los principios preventivos enunciados en el art. 15 de la LPRL.

Esto incluye desde la identificación y evaluación del riesgo hasta su declaración y clasificación como tal.

VISTOS los preceptos legales citados y demás de general y pertinente aplicación,

FALLAMOS

En la demanda formulada debemos fallar que:

1º.- Estimamos la excepción de falta de legitimación pasiva de ACARL y del Servicio de Prevención Mancomunado de las Cajas de Ahorro.

2º.- Desestimamos la excepción de legitimación pasiva de las Cajas de Ahorro demandadas.

3º.- Estimamos la demanda y declaramos:

A.- La obligación de las empresas demandadas de revisar la evaluación de riesgos de los distintos puestos de trabajo de las sucursales u oficinas comerciales de las CC.AA., consignando este riesgo, evaluando su probabilidad y gravedad, tanto ahora como en las sucesivas evaluaciones y auditorías.

B.- La obligación de las mismas de que si de la evaluación se deriva la necesidad de adopción de medidas preventivas o correctoras, que todas ellas sean tenidas en cuenta para la Planificación de la Actividad Preventiva, incluyéndolas en el Plan de Prevención.

C.- La obligación para las Cajas de que el atraco se contemple expresamente en el Plan de Emergencia.

D.- La obligación de las Cajas de impartir a los trabajadores los oportunos cursos de formación frente al riesgo del atraco.

E.- El derecho de los Representantes Legales y Sindicales de los Trabajadores y los Delegados de Prevención a ser informados y consultados de todo lo anterior en relación con los atracos, en todos los casos de información y consulta previstos en la normativa vigente de prevención de riesgos laborales.

Notifíquese la presente sentencia a las partes y al Ministerio Fiscal, advirtiéndoles que contra la misma cabe Recurso de Casación ante la Sala Cuarta del Tribunal Supremo, que podrá anunciarse ante esta Sala en el plazo de DIEZ DÍAS hábiles desde la notificación, pudiendo hacerlo mediante manifestación de la parte o de su Letrado al serle notificada, o mediante escrito presentado en esta Sala dentro del plazo arriba señalado.

Al tiempo de personarse ante la Sala del Tribunal Supremo, el Recurrente, si no goza del beneficio de Justicia gratuita, deberá acreditar haber hecho el depósito de 300,51 Euros previsto en el art. 227 de la Ley de Procedimiento Laboral, en la cuenta corriente del Tribunal Supremo Sala de lo Social número 2410, del Banco Español Crédito, oficina de la C/ Urbana Barquillo, 49 - 28004 Madrid.

Llévese testimonio de esta sentencia a los autos originales e incorpórese la misma al libro de sentencias.

Así por nuestra sentencia lo pronunciamos, mandamos y firmamos.

Annex 2

Annex 2: Resposta de la Direcció General de Relacions Laborals de la Generalitat de Catalunya a la consulta realitzada per la UGT de Catalunya reconeixent l'atrancament com un risc laboral, i els danys que ocasionin (ja siguin físics o psíquics) com a accidents de treball

 Generalitat de Catalunya
Departament de Treball i Indústria,
Direcció General de Relacions Laborals

Departament de Treball i Indústria
E-11011 Santa Mònica de Treball i Indústria

052705 13.DES.2004

Adreça postal de sol·licitud núm. 0278

Assumpte: Consulta
VP

Sr. Josep Gironàs Isal
FeS - UGT de Catalunya
Rambla Santa Mònica, 10, 1ª planta
08002 Barcelona

En relació al vostre escrit, amb registre d'entrada núm. 41166 i data 08.09.04, referent al risc d'atracament a què estan sotmesos els treballadors del sector de l'estalvi i la banca, en el que consultau sobre la necessitat de què es valori aquest risc en l'avaluació de riscos i que es determini que les mútues laborals han de fer-se càrrec dels danys, tant físics com psíquics, que els treballadors puguin patir com a conseqüència dels atracaments, us he de respondre el següent:

En primer lloc recordar-vos que la interpretació i aplicació de la normativa laboral en els supòsits litigiosos és competència de la Jurisdicció Social, segons els articles 1 i 2 de la vigent Llei de procediment laboral, text refós aprovat pel Reial decret legislatiu 2/1995, de 7 d'abril. Per tant, com a resposta no vinculant i a efectes merament informatius, en els paràgrafs posteriors s'analitzen les qüestions plantejades.

En l'article 4 de la Llei 31/1995, de prevenció de riscos laborals, s'estableix que a efectes d'aquesta Llei i de les normes que la desenvolupin s'ha d'entendre per "risc laboral" la possibilitat que un treballador pateixi un determinat dany derivat del treball considerant-se com a tals les malalties, patologies o lesions sofertes amb motiu o ocasió de la feina.

És sabut que els treballadors de la banca, pateixen el risc d'atracament, en un grau més o menys important, segons el seu tipus de feina. Aquest risc s'ha d'avaluar, en cada cas particular, d'acord amb el que s'estableix a l'article 16 de la Llei esmentada. Si els resultats d'aquesta avaluació ho fessin necessari, l'empresari ha de dur a terme totes les activitats de prevenció, incloent-hi les relacionades amb els mètodes de treball i de producció, que garanteixin un major nivell de protecció de la seguretat i la salut dels treballadors.

Les conseqüències negatives que poden originar aquestes situacions violentes, o la por i l'estrés degut a la possibilitat que s'originin, en el cas que es materialitzin en forma de danys, s'han de considerar com accidents de treball. Efectivament, en l'article 116.1 del Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, que aprova el text refós de la Llei General de la Seguretat Social, on s'estableix que s'entén per accident de treball, s'indica en l'apartat a: Les malalties, no incloses en l'article següent, que contregui el treballador amb motiu de la

 Generalitat de Catalunya
Departament de Treball i Indústria,
Direcció General de Relacions Laborals

realització del seu treball, sempre que es provi que la malaltia tingué per causa exclusiva l'execució del mateix.

Per que fa als treballadors del sector que troben negatives en el reconeixement i tractament, com accidents de treball, de lesions psíquiques originades per aquests riscos, dites negatives són incorrectes, ja que com s'ha indicat anteriorment aquestes lesions s'han de considerar accidents de treball.

En aquests casos, el treballador afectat, pot reclamar davant l'Institut Nacional de la Seguretat Social, o davant el Jutjat Social, fet que no impedeix que també pugui interposar la denúncia adient davant la Inspecció de Treball i Seguretat Social.

El subdirector general de Seguretat i
Condicions de Salut en el Treball

Juan Ignacio Marín Arce

 Generalitat de Catalunya
Departament de Treball i Indústria
Direcció General de Relacions Laborals
Subdirecció General de Seguretat
i Condicions de Salut en el Treball

Barcelona, 29 de novembre de 2004

Adreces d'interès

Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo
Centro Nacional de Condiciones de Trabajo (INSHT)
Dulcet 2 - 10, 08034 Barcelona
Tel. 932 800 102
Fax 932 803 642
www.mtas.es/insht

Inspección de Trabajo

Barcelona
Travessera de Gràcia, 301-311
08025 Barcelona, Tel. 934 013 000

Girona
Álvarez de Castro, 2, 2a
17001 Girona, Tel. 972 208 933

Lleida
Avinguda del Segre, 2
25007 Lleida, Tel. 973 232 641

Tarragona
Avinguda Vidal i Barraqué, 20, baixos
43005 Tarragona, Tel. 977 235 825

Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya
Sepúlveda, 148-150
08011 Barcelona
Tel. 932 285 757, Fax: 932 285 730

Delegació Territorial de Barcelona
Carrera, 12-24
08004 Barcelona
Tel. 936 220 400, Fax: 936 220 401

Delegació Territorial de Girona
Rutlla, 69-75
17003 Girona
Tel. 972 222 785, Fax: 972 223 771

Delegació Territorial de Lleida
General Britos, 3
25007 Lleida
Tel. 973 230 080, Fax: 973 233 623

Delegació Territorial de Tarragona
Antoni Rovira i Virgili, 2
43002 Tarragona
Tel. 977 233 614 / 977 233 631
Fax: 977 243 374

Institut Català d'Avaluacions Mèdiques (ICAM)

Avinguda de l'Hospital Militar, 169-205
Parc Sanitari Pere Virgili. Edifici Puigmal
08023 Barcelona
Tel. 935 119 400
Fax. 935 119 416
De dilluns a divendres de 8.00 a 15.00 hores.

Unitats de Salut Laboral (USL)

Unitat de Salut Laboral de Barcelona
Agència de Salut Pública
Pl. de Lesseps, 1, 4t
08023 Barcelona, Tel. 932 384 565

Unitat de Salut Laboral de Girona
Institut Català de la Salut
C. de Santa Clara, 33-35
17001 Girona, Tel. 972 200 000

Unitat de Salut Laboral de La Costa de Ponent
Institut Català de la Salut, CAP Ramona Via
Av. Verge de Montserrat, 24
08820 El Prat de Llobregat
Tel. 934 792 934

Unitat de Salut Laboral de Lleida
Gestió Serveis Sanitaris
C. Alcalde Rovira Roure, 44
25198 Lleida, Tel. 973 727 363

Unitat de Salut Laboral de Tarragona - Reus
Institut Català de la Salut, CAP Torreforta
C. Gomera, s/n
43006 Tarragona, Tel. 977 541 560

Institut Català de la Salut
CAP Sant Pere, Camí Riudoms, 53
43202 Reus, Tel. 977 320 456

Unitat de Salut Laboral del Barcelonès Nord-Maresme
Badalona Gestió Assistència
C. Gaietà Soler, 6-8, entl. 3a
08911 Badalona, Tel. 934 648 464

Unitat de Salut Laboral del Sector Sanitari de Sabadell
Ajuntament de Sabadell
Institut Català de la Salut
Pl. del Gas, 2, 08201 Sabadell
Tel. 937 264 700

Institut Català de la Dona

Tel. 902 012 345

www.gencat.net/icdona

L'Institut Català de la Dona ofereix atenció personalitzada i informació sobre temes d'interès per a les dones.

Servei d'Atenció Telefònica per a l'Embarassada. SITE

Tel. 91 387 75 35

Informació sobre els factors de risc durant l'embaràs

Seus de la UGT de Catalunya

Anoia - Alt Penedès - Garraf

ugt@apg.ugt.org

Vilanova i la Geltrú

C. de Sant Josep, 5, 08800

Tel. 938 141 440, Fax 938 115 887

Igualada

C. de la Virtut, 42-43, 3è, 08700

Tel. 938 035 858, Fax 938 053 313

Capellades

C. d'Oló, 20 bis, 08786

Tel. 938 012 750

Vilafranca del Penedès

Pl. del Penedès, 4, 2n pis, 08720

Tel. 938 903 906, Fax 938 171 075

Sant Sadurní d'Anoia

Pg. de Can Ferrer del Mas, 1B, 08770

Tel. 93 891 19 22

Bages - Berguedà

ugt@bagesbergueda.ugt.org

Manresa

Pg. de Pere III, 60-62, 08240

Tel. 938 744 411, Fax 938 746 261

Sant Vicenç de Castellet

C. de Creixell, 23, 08295

Tel. 938 331 964

Berga

Pl. Viladomat, 24, 2a, 08600

Tel. 938 212 552, Fax 938 221 921

Baix Llobregat

ugt@baixllobregat.ugt.org

Cornellà

Ctra. d'Esplugues, 240-242, 08940

Tel. 932 619 009, Fax 932 619 134

Martorell

Pg. dels Sindicats, 226 C, Solàrium, 08760

Tel. 937 754 316, Fax 937 765 476

Viladecans

C. de Sant Climent, 14, baixos, 08840

Tel. 936 370 188, Fax 936 377 752

El Prat de Llobregat

C. de Madoz, 37, 08820

Tel. 934 780 797, Fax 934 780 487

Comarques Gironines

ugt@girona.ugt.org

Girona

C. de Miquel Blay, 1, 3a i 4a planta, 17001

Tel. 972 215 158, 972 210 976,

972 210 295, 972 210 641, 972 208 171

Banyoles

Pl. Servitas, s/n, 17820

Tel. 972 575 864

Figueres

C. del Poeta Marquina, s/n, 17600

Tel. 972 509 115

La Bisbal d'Empordà

C. de Marimont Aspres, 16, 2a, 17100

Tel. 972 641 294

Olot

Av. de la República Argentina, s/n, 17800

Tel. 972 270 832

Palamós

C. de Josep Joan, s/n, 17230

Tel. 972 601 988

Ripoll

Pg. de Ragull, s/n, 17500

Tel. 972 714 444

Lloret de Mar

Apartat de Correus 846 (Estació d'autobusos)

17310

Tel. 972 373 240

Terres de Lleida

tfarre@lleida.ugt.org

Lleida

Av. de Catalunya, 2, 25002
Tel. 973 270 801, 973 264 511
Fax 973 281 015

Tàrraga

C. d'Alonso Martínez, 4, 25300
Tel. 973 500 049

Solsona

Camp del Molí, planta baixa, 25280
Tel. 973 482 305, Fax 973 482 305

Vielha

Av. de Castiero, 15, 25530
Tel. 973 642 549, Fax 973 642 549

La Seu d'Urgell

C. d'Armengol, 47, 25700
Tel. 973 353 903

Vallès Occidental

ugt@vallesocc.ugt.org

Sabadell

Rambla, 73, 08202
Tel. 937 257 677, 937 257 154
Fax 937 257 222

Terrassa

C. de La Unió, 23, 08221
Tel. 937 809 366, 937 809 766
Fax 937 809 177

Rubí

C. de Joaquim Bartrina, 11-13, 08191
Tel. 936 970 251

Cerdanyola del Vallès

C. de Sant Salvador, 6, 08290
Tel. 936 913 651

**Secretaria de Medi Ambient i Salut Laboral
de la UGT de Catalunya**

Rambla de Santa Mònica, 10
08002 Barcelona
Tel. 933 046 832
otpri@catalunya.ugt.org
www.ugtcatalunya.org

**Secretaria de Medi Ambient
i Salut Laboral**

de la UGT de Catalunya
Rambla de Santa Mònica, 10
08002 Barcelona

93 304 6832

otprl@catalunya.ugt.org

www.ugt.cat

UGT

amb tu
+
prevenció

Financiat per:

Generalitat de Catalunya
Departament de Treball i Indústria